

Vergaderjaar 2010–2011

27 925

Bestrijding internationaal terrorisme

Nr. 414

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 december 2010

Tijdens het Algemeen Overleg met de Vaste Kamercommissie Defensie van 17 november 2010 inzake de Voortgangsrapportage Afghanistan (kamerstuk 27 925, nr. 413) verzocht uw Kamer een reactie op het rapport «Reforming Afghanistan's Broken Judiciary» van de «International Crisis Group» met daarbij specifieke aandacht voor het effect van geheime detenties op de ontwikkeling van de Afghaanse rechtsstaat.

- De «International Crisis Group» stelt in onderhavig rapport dat het Afghaanse justitiële systeem in een zeer slechte staat verkeert. Aangezien een functionerend en betrouwbaar rechtssysteem de basis vormt voor gerechtigheid en stabiliteit in Afghanistan, roept de «International Crisis Group» de Afghaanse overheid en de internationale gemeenschap op om versterking van de rechtsstaat de hoogste prioriteit te geven. Het rapport doet aanbevelingen aan zowel de Afghaanse autoriteiten als aan de internationale gemeenschap.
- De regering deelt de stelling van de «International Crisis Group» dat een functionerende rechtsstaat essentieel is voor Afghanistan. Decennia van conflict hebben het Afghaanse rechtssysteem verzwakt. Om de capaciteit en de legitimiteit van het systeem te verbeteren is een langdurige en intensieve inzet noodzakelijk. De Afghaanse overheid heeft hiertoe belangrijke eerste stappen gezet met het «Law and Justice for All» programma. Tijdens de internationale Kabul Conferentie in juli 2010 is besloten om prioriteit te geven aan de uitvoering van dit programma en er zijn benchmarks voor implementatie opgesteld. Het gaat hierbij ook om zaken als training en «pay and grade reform» zoals genoemd in het rapport van de «International Crisis Group».
- De internationale gemeenschap, waaronder de EU, is nauw betrokken bij het versterken van de Afghaanse overheid, de rechtsstaat en hervormingen in de justitiesector. Het programma van de EU, dat tot medio 2012 een budget heeft van 20 miljoen euro, bestaat voor een groot deel uit financiering van programma's binnen het «Afghan Reconstruction Trust Fund» (ARTF). Deze zijn gericht op het versterken van instituties binnen de justitiesector, het creëren van «legal

awareness» en het leveren van technische assistentie. Voor de periode 2012–2014 is voornamelijk een budget van 40 miljoen gereserveerd. Een onderzoeksmissie van de EU zal in januari bezien op welke terreinen verdere ondersteuning binnen de justitiesector het meest gewenst is.

- Nederland ondersteunt daarnaast enkele concrete projecten ter versterking van de rechtsstaat, in lijn met de aanbevelingen van de «International Crisis Group». Een voorbeeld is een bijdrage van 600 000 euro aan de «International Development Law Organisation» (IDLO), welke onder andere training geeft aan justitie en activiteiten ontplooit ter versterking van de juridische positie van de vrouwen en hun toegang tot recht. Voorts steunt Nederland in samenwerking met UNDP de oprichting en uitrusting van vertaalafdelingen binnen het Hooggerechtshof en het Ministerie van Justitie. Dit is cruciaal voor de ontwikkeling van moderne wetgeving en harmonisatie van Afghaanse wetgeving met internationaal (humanitair) recht, zoals de «International Crisis Group» voorstelt.
- Het rapport onderstreept dat diepgaande kennis noodzakelijk is om verbetering van het rechtssysteem te bewerkstelligen. De aanbeveling wordt gedaan om per provincie een beoordeling te maken zodat een strategie gehanteerd kan worden die gebaseerd is op de realiteit ter plaatse. Nederland steunt deze notie, en heeft eerder dit jaar een onderzoek laten uitvoeren naar de staat van de juridische instituties in Uruzgan door GTZ en het «Max Planck Instituut» (het rapport is beschikbaar op: http://www.mpil.de/shared/data/pdf/pna_uzuzgan_final_1.pdf). Samen met de Afghaanse overheid, de VS en Australië wordt nu gewerkt aan de implementatie van aanbevelingen uit dit rapport.
- Ten aanzien van geheime detenties is de regering van mening dat de Afghaanse rechtsstaat niet gebaat is bij een behandeling van gevangenen zoals beschreven in het ICG-rapport. Deze opvatting wordt binnen de internationale gemeenschap breed gedeeld. De VS heeft zoals ook in het rapport te lezen valt het detentiecentrum in Bagram inmiddels gesloten. De Kamer is hier eerder per brief over geïnformeerd (kamerstuk 27 925, nr. 372, 2009).

De minister van Buitenlandse Zaken,
U. Rosenthal